

DE MI
KERÜLT
A PITÉBE?

Flavia de Luce rejtélyei

ALAN
BRADLEY

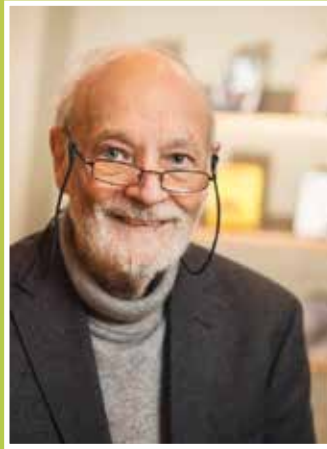
Dream
válogatás

A bűbájos, gazdag képzelőerővel megáldott Flavia de Luce két undok nővérével és özvegy édesapjával Buckshaw valaha jobb időkben látott kastélyában él. A szemfüles és kíváncsi lány a családi birtokon felfedez egy elhagyatott viktoriánus laboratóriumot, ahol kitanulja a vegyészetet – főként a mérgek keverését.

Aztán egy különös haláleset, valamint számos megmagyarázhatatlan rejtély arra sarkallja, hogy nyomozásba kezdjen. Mikor édesapját letartóztatják gyilkosság vádjával, felgyorsulnak az események. A félelmet nem ismerő lány a kémia segítségével fedez fel ellentmondásokat és kapcsolódási pontokat, és fejt fel a bűnügy szövevényes szálait.

Lendületes stílusú, lebilincselően izgalmas regény, amelyben a fiatal elbeszélő-főszereplő igazi Agatha Christie-krimibe illő leleményességgel és logikával ered a bűnügy nyomába.

ALAN BRADLEY

rádiós és televíziós munkáit 1994-ben hagyta abba, hogy az írásnak szentelhesse életét. Első regényéért számos elismerést kapott, például az Arthur Ellis-díjat, továbbá az Agatha-díjat, a Barry-díjat, a Dilys-díjat, a Macavity-díjat, és a Detektívregényírók Egyesületének Dagger-díját. Számos rövid elbeszélés, gyerekeknek szóló történet, újságcikk és memoár szerzője.

TUDJ MEG TÖBBET A SOROZATRÓL:

www.alanbradleyauthor.com

www.facebook.com/DreamKonyvek

www.facebook.com/DreamValogatás

„A fiatal Flavia lenyűgöző, mint egy zseniális detektív, és meghökkentő, mint egy őrült tudós. A koraérett és különc főhős nyomozásával nemcsak önmagát foglalja le, de a könyvhöz bilincseli az olvasót is.”

THE NEW YORK TIMES

„Ha belesűrítjük Sherlock Holmes következtetőképességét, Madame Curie vegyészeti tehetségét és Dr. Jekyll buzgalmát egy tizenegy éves lányba, megkapjuk Flavia de Luce-t, aki csupa rejtély, báj és kémia. Szellemes dialógusok, kaján humor, színes egyéniségek – jóval azután is emlékszünk rájuk, hogy visszatettük a könyvet a polcra.”

DISCOVERY CHANNEL

„Okos, ellenállhatatlan és javíthatatlan. Flavia előtt szép jövő áll... Bradley első detektívregénye egészen kiváló.”

KIRKUS REVIEWS

„Elképesztően szórakoztató. A De mi került a pitébe? egy bájos és rokonszenves nyomozót mutat be nekünk.”

BOOKLIST

Dream
válogatás

DE MI
KERÜLT
A PITÉBE?

Flavia de Luce rejtélyei

ALAN
BRADLEY

Dream
válogatás

1.

Afülkében a sötétség, mint az alvadt vér. Csak belöktek, és rám zárták az ajtót. Nehezen vettem a levegőt, kétségbeesetten küszködtem, hogy nyugodt maradjak. Minden belézéskor megpróbáltam elszámolni tízig, a kilézésikor nyolcig, hogy lassan járja át a lélegzetem a feketeséget. Szerencsémre olyan szorosan peckeltek fel a számat, hogy az orromon akadálytalanul áramlott a levegő, és egyik lassú, dohos kortyot szívtam be a másik után.

A körmömmel igyekeztem meglazítani a két kezemet hátra-kötő selyemsálat, de mivel általában tövig rágom, nem volt mit beékelni a redők közé. Akkor eszembe jutott, ha az ujjbegyeimet összpreselem, tíz apró, de szilárd támasztékról feszíthetem szét a két tenyeremet.

Addig forgattam, tekergettem a csuklómat, míg a kötés meg nem lazult, és a két hüvelykujjammal a tenyeremig csúsztattam a csomót, majd onnan az ujjaim közé. Ha lett volna annyi eszük, hogy összekötözik a két hüvelykujjamat, sosem menekülök meg. Micsoda idióták!

Amint a kezem kiszabadult, gyorsan elbántam a pecekkel is.

Következett az ajtó. Hogy meglepetés ne érjen, leguggoltam, és kikukucsáltam a kulcslyukon. Szerencsére a kulcsot kihúzták a zárból. Senkit nem láttam: a szokásos limlomtól, szeméttől és az árnyaktól eltekintve a hosszúkás padlás üres volt. A terep tiszta.

A fejem fölött tapogatózva a rézsútosan emelkedő deszkából kicsavartam egy kampót, amire máskülönben kabátot akaszthattak. A szárnyas végét beakasztottam a kulcslyukba, a másik felét pedig addig emelgettem, amíg egy L-alakú szerszámot nem kaptam, hogy a segítségével az ősrégi zárhoz férközzek. Némi megfontolt kotorászás és babrálás után örömteli kattanás hallatszott. Megörültem. Már-már túl könnyen ment. Az ajtó kitárult, és én szabad voltam.

A széles kőlépcsőn szökdécseltem lefelé, az előcsarnokban csak annyi időre torpantam meg az ebédlő ajtaja előtt, hogy hátrarázom a két copfomat.

Apa még mindig ragaszkodott hozzá, hogy pontosan, óráításra szolgálják fel a vacsorát, és a hosszú ebédlőasztalnál együtközök meg, mint amikor még anya élt.

– Ophélie és Daphne még le se jött, Flavia? – kérdezte nyugósen, éppen csak felpillantva a *Bélyeggyűjtők Lapja* legutóbbi számából, mely ott hevert nyitva a hús és a krumpli mellett.

– Én ezer éve nem láttam őket – feleltem.

Így is volt. Nem láttam őket, mióta felpeckelték a számat, bekötötték a szememet, gúzsba kötve felvonszoltak a padláslépcsőn, és belöktek a fülkébe.

Apa a szemüvege fölött rám meredt, majd az előírásos négy másodperc után ismét belemerült ragacsos kincseinek szemlélésébe, és magában motyogott tovább.

Széles mosolyt villantottam rá, elég széleset ahhoz, hogy lássa a fogaimat rabságban tartó fogszabályozót. Bár úgy néztem ki tőle, mint egy ballon nélküli kormányozható léghajó, apa szerette látni, hogy megkapja a pénze ellenértékét. Most azonban túl elfoglalt volt ahhoz, hogy bármit észrevegyen. Leemeltem a zöld-

séges tál tetejét, és kézzel festett pillangói és eprei mélyéről kihasztam egy rendes adag borsót. A késemet vonalzónak, a villát nyársnak használva sorokba és hadoszlopokba rendeztem őket a tányéromon, kis zöld gömbök alakulata jött alakulat után, olyan tökélyel, hogy a legkényesebb svájci órásmeister szívét is megmeleggette volna. Aztán a bal alsó sarokban felnyársaltam az első borsószemet, és megettem.

Ophélie tehetett mindenről. Tizenhét évesen legalább annyi érettség lehetett volna benne, hogy hasonlítson egy felnőttre. Helyette elég tisztességtelen módon a tizenhárom éves Daphnéval szövetkezett. A kettejük kora harminc évet adott ki! Harminc év! Az én tizenegy évem ellenében. Nemcsak sportszerűtlen, de egyenesen aljas dolog volt. És bosszúért kiáltott.

Másnap délelőtt a keleti szárny emeleti laboratóriumában foglalatoskodtam a lombikok és a kancsók között, amikor Ophélie berontott, és annyit sem mondott: bikmakk.

– Hol a gyöngysorom?

Vállat vontam. – Nem vagyok én a te műtyürkéid őrzője.

– Tudom, hogy te vetted el. A mentolos cukorkám is eltűnt a fehérneműs fiókból, és megfigyeltem, hogy ebben a házban a hiányzó mentolos cukorka útja mindig ugyanahhoz a szurtos kis szájhoz vezet.

Igazítottam a spirituszégő lángján, melyen éppen valami vörös folyadék melegedett egy csőrös pohárban.

– Ha arra célozatsz, hogy a személyes higiéniam foka nem éri el a tiédet, megnyalhatod a sárcipőmet!

– Flavia!

– Jól értetted. És a hócipőm is tele van azzal, hogy mindig mindenért én vagyok a hibás, Feely!

Aztán jogos ingerültségemet mintha elvágták volna, mert Ophélia rövidlátóan pislogott az éppen forrásba jövő vörös folyadékra.

– Mi az a ragacs az alján? – Hosszú, manikűrözött körmével megkoccantotta az üveget.

– Kísérletezek. Vigyázz, Feely, sav van benne!

Ophélia arca elfehéredett. – A gyöngysorom! Még a mamáé volt!

Harriet lányai közül Ophélia volt az egyetlen, aki „mamának” emlegette, mert csak neki maradt emléke a hús-vér asszonyról, aki a testében hordott minket, és Ophélia szünet nélkül emlékeztetett is minket erre. Harriet egy hegymászóbalesetben halt meg, amikor én még egy éves is alig voltam, és Buckshaw-ban nem túl gyakran emlegettük.

Hogy féltékeny voltam-e Ophélia emlékeire? Nehezteltem-e miattuk? Nem hiszem. Az okok sokkal mélyebbre vezettek. Én gyűlöltem Ophélia emlékeit.

Olyan lassan néztem fel a munkából, hogy a szemüvegem két kerek szemaforja fehéren villanjon a szemébe. Tudtam, ilyenkor az a szörnyű érzése támad, hogy valami örült német tudós mered rá a Gaumont egyik filmjéből.

– Szörnyeteg!

– Banya! – vágtam vissza. De csak azután, hogy Ophélia – véleményem szerint egész csinosan – megpördült a sarkán, és kiharzott a szobából.

A megtorlás nem sokáig váratott magára, erre Ophéliánál számítani lehetett. Ő nem tervezett hosszú távra, mint én, aki mindig megvártam, hogy a bosszú tökéletesre sikerüljön.

Vacsora után, amint apa visszavonult, hogy mohón szemlélje bélyeggyűjteménye papírfejeit, Ophélia túl csendesen tette le a

kenőkést, melyben törpepapagáj módjára az utóbbi negyedórán az arcmását nézegette. Különösebb bevezetés nélkül közölte: – Tudod, nem is vagyok az igazi nővéred... ahogy Daphne sem. Ezért vagyunk olyan mások. Gondolom, eszedbe se jutott soha, hogy téged örökbe fogadtak.

Koppanva hullott ki a kezemből a kanál.

– Ez nem igaz! Mindenki azt mondja, hogy kiköpött Harriet vagyok!

– Éppen a döbbenetes hasonlóság miatt választott a Leányanyák Otthonában – mondta Ophélia, és utálatos képet vágott.

– Hogyan hasonlíthattam rá, hiszen ő felnőtt volt, én meg csecsemő? – Legalább az eszem vágott mint a borotva.

– A saját csecsemőkori képeit juttattad eszébe. Istenemre mondom, magával hurcolta a fotókat, és összehasonlított velük.

Daphnéhoz folyamodtam, aki makacsul az *Otranto kastélya* bőrkötéses példányába temetkezett. – Daffy, ugye nem mond igazat?

– De, attól tartok, igen – lapozta Daphne lustán a pergamenpapírt. – Apa mindig azt mondta, hatalmas sokk lenne neked. Megesketett, hogy soha nem mondjuk el neked. De legalább tizenegy éves korodig. Meg is esküdtünk rá.

– Egy zöld útitáska volt – mondta Ophélia. – A saját szememmel láttam, ahogy a csecsemőkori fényképeit beleteszi, és indul az Otthonba. Még csak hat éves voltam – majdnem hét –, de nem felejttem el a fehér kezét... az ujjait a rézcsaton.

Fölugrottam az asztaltól, és könnyek között hagytam el a szobát. A méreg csak a másnapi reggelinél jutott eszembe.

Mint a nagy tervek általában, ez is rém egyszerű volt.

Buckshaw, amióta csak emlékszem, a családunk, azaz a de Luce-ok otthona volt. A jelenlegi György korabeli ház a porig égett Erzsé-

bet kori helyén épült, melyet a dühös falusiak gyújtottak fel, mikor Orániai Vilmos iránti szimpátiával gyanúsították az akkori de Luce-okat. Az, hogy már négyszáz éve lelkes katolikusok voltunk, és úgy is maradtunk, nem nyomott eleget a latban Bishop's Lacey lánglelkű polgárai előtt. A „Régi Ház”, ahogy akkoriban nevezték, a lángok martaléka lett, az új pedig harmadik évszázadába lépett.

Két későbbi de Luce ős, Antony és William, összekülönbözött a krími háború miatt, és megbontotta az épület eredeti szerkezetét. Mindketten hozzáépítettek egy-egy szárnyat, William a keletit, Antony a nyugatit.

Félrevonultak a maguk birodalmába, és megtiltották egymásnak, hogy valaha is átlépjék a fekete vonalat, mely pontosan középen szelte át az előcsarnokot, a folyosót, és a hátsó lépcső mögött a komornyik vécéjét. A két sárga téglás szárnyépület, a maga gyönyörien viktoriánus modorában hátrafelé ívelt, mint egy temetői angyal két szárnya, így aztán, a magas ablakok és a György korabeli homlokzat zsaluival együtt az egész olyan benyomást keltett bennem, mintha egy kimért és meglepett vénkisasszonyt látnék, akinek túl szoros a kontya.

Egy még későbbi de Luce – Tarquin, vagy Tar, ahogy becézték – hírhedt idegösszeomlása után akkora felfordulást kavart, hogy az akár briliáns vegyésztehetségre is utalhatott, ezért Viktória királynő ezüst jubileumának nyarán Oxfordba küldték.

Tar engedékeny apját aggasztotta a fiú törekeny egészsége, ezért költséget nem kímélve a keleti szárny emeletén létrehozott egy laboratóriumot: a hely bővelkedett német lombikokban, német mikroszkópokban, de volt benne német spektroszkóp, réz vegyész mérleg Luzernből, és egy bonyolult formájú, üvegfúvó által készített Geisler-féle cső, melyhez Tar elektromos kábeleket csatlakoztatott, hogy lássa, a különböző gázok hogyan fluoreszkálnak.

Az ablakok előtti asztalon egy Leitz mikroszkóp állt, a réz pont olyan meleg luxussal csillogott rajta, mint azon a napon, amikor pónifogattal hozták meg a Buckshaw Halt vasútállomásról. A tükrét be lehetett úgy állítani, hogy elkapja a kelő nap első, sápadt sugarait, felhős napokra vagy sötétedés utánra pedig a londoni Davidson & Tsa. cég mikroszkópokhoz kitalált petróleumlámpájával szerelték fel.

A tizenkét éves Tar még egy gurulóállványos emberi csontvázat is kapott Frank Buckland természettudóstól, akinek apja megette XIV. Lajos mumifikált szívét.

A terem három falát a padlótól a mennyezetig üvegszekrények borították, két fal polcain vegyszerek sorakoztak patikaüvegekben, apró réztáblán a tartalmuk Tar kézírásával. Tar végül kibabrált a sorssal, és mindenkit túlélte. 1928-ban, hatvanévesen halt meg, vegytani királyságában talált rá a házvezetőnője, egyik szeme még akkor is kedves Leitz távcsövébe bámult. Azt beszéltek, éppen a dinitrogén-pentoxid elsődleges lebomlását tanulmányozta. Ha ez igaz, akkor ő foglalkozott először azzal a reakcióval, amely elvezetett az A-bomba kifejlesztéséhez.

Tar bácsi laboratóriuma lezárva, levegőtlen csendben várakozott sok poros éven át, mielőtt „különös tehetségem”, ahogyan apa nevezte, ki nem bontakozott, és a labort magaménak nem mondhattam végre.

Még ma is beleborzongok az örömbé, ha visszagondolok arra az esős őszi napra, amikor a kémia az ölembé hullott.

A könyvtár polcain mászkáltam, mint egy bejegyzett alpinista, mikor megcsúszott a lábam, és egy súlyos könyv zuhant a földre. Fölemeltem, hogy kisimogassam a gyűrött lapokat, és láttam, hogy nemcsak betűk vannak benne, de több tucat rajz is. Néhányukon test nélküli kezek folyadékot töltöttek furcsa üvegtartá-

lyokba, ettől akár egy másik világból származó hangszereknek is láthattam őket.

A könyv címe az volt: *Kémia alapfokon*, és percekben belül megtanultam belőle, hogy a jód neve az „ibolya” jelentésű szóból származik, a bróm pedig a görög „búz” szóból. Én meg pont az ilyen dolgokról akartam többet tudni. A pulóverem alá csúsztattam a vaskos vörös könyvet, fölvittem magammal, és csak később vettem észre, hogy az előzéklapra azt írták: *H. de Luce*. A könyv Harrieté volt.

Nemsokára már minden szabad percemben a könyvet bújtam. Esténként alig bírtam kivárni, hogy lefekhessek. Harriet könyve várt, ő lett az én titokzatos barátom.

Szerepelt benne minden alkálifém, mesés nevéek, mint a lítium és rubidium, az alkáli földfémek, a stroncium, a bárium és a rádium. Hangosan felujjongtam, amikor arról olvastam, hogy a rádiumot egy nő, Madame Curie fedezte fel.

Aztán jöttek a mérges gázok, a foszforhidrogén, az arzin (amiből egyetlen buborék végzetes lehet), a nitrogén-peroxid, kénsav... a lista egyre nőtt. Mikor rájöttem, hogy pontos utasításokat is kapok az előállításukhoz, a mennyországban éreztem magam.

Mihelyt megtanítottam magamat arra, hogy értelmezsem az olyan egyenleteket, mint $K_4[Fe(CN)_6] + 2 K = 6 KCN + Fe$ (azaz ha a kálium[hexaciano-ferrát(II)]-ot káliummal hevítjük, kálium-cianidot kapunk), a világegyetem kinyílt előttem, mint ha rábukkantam volna az egykori erdei boszorkány receptkönyvére.

Mindennél jobban érdekelt, hogy a teremtésben mindent – de mindent! – láthatatlan kémiai kötés tart egyben, furcsa, megmagyarázhatatlan nyugalommal töltött el, hogy a mi világunkban ugyan láthatatlan, mégis létezik valódi stabilitás.

Eleinte nem kapcsoltam össze a könyvet a kicsi koromban fedezett laboratóriummal. Amikor mégis, akkor életre keltem – ha van ennek bármi értelme.

Tar bácsi laboratóriumában megtaláltam az ő dédelgetett kémia könyveit, és hamarosan rájöttem, hogy kis erőfeszítéssel a birtokomba vehetem valamennyit.

Jöttek az egyszerű kísérletek, megpróbáltam betű szerint be tartani minden utasítást. Mondanom sem kell, volt bűz és néhány robbanás, de ezekről jobb nem beszélni.

Amint telt-múlt az idő, a jegyzetfüzeteim egyre híztak. Egyre finomabb munkákat végeztem, ahogy fölfedeztem a szerves kémiát, és örvendeztem a friss tudásomnak, mi mindent lehet könnyen kinyerni a természetből.

Különleges szenvedély mégis a mérgekhez fűzött.

A lombozatot egy bambuszbottal hajtottam szét, a botot egy elefántlábú esernyőtartóból vettem ki az előcsarnokban. A magas vöröstégla falak még nem engedték be a napot a konyhakertbe, minden tocsogott az éjszakai esőtől. Átküzdöttem magam az előző évi vágatlan fűvön, és a fal mélyében kutattam, amíg meg nem találtam, amit kerestem: a hármásával növe, skarlátpirosan csillogó leveleket könnyű volt kiszúrni a kúszónövények között. Felhúztam az övembe dugott pamut kertészkesztyűt, és hangos füttyszóval munkához láttam.

Később az én *sanctum sanctorum*om biztonságában, a szentélyek szentélyében – erre a kifejezésre Thomas Jefferson életrajzában találtam, és rögtön a magamévá is tettem –, lombikba helyeztem a leveleket, és a kesztyűmet csak aztán vettem le, mikor már biztonságosan begyömöszöltem mindet a lombikba. Ekkor jött a kedvenc részem.

A bedugaszolt lombik egyik kivezetését egy üvegedényhez csatlakoztattam, amiben már forrt a víz, a másik kivezetését pedig egy meggömbített üveg kondenzálócsőhöz, melynek nyitott vége egy üres főzőpohár fölé nyúlt. A víz már őrjöngve bugyborékol, a gőz megindult a csőrendszerben, és a leveleken át utat talált az üvegedénybe. A levelek összepöndörödtek és felpuhultak, amint a forró pára megnyitotta a sejtjeikben az apró zsákokat, melyek kibocsátották a növény lényegét jelentő olajokat.

A régi alkimisták is hasonlóan úzték a praktikáikat: tűzzel és gőzzel, gőzzel és tűzzel. Lepárlással.

Nagyon szerettem ezt a munkát.

Lepárlás. Kimondtam hangosan is. Le-pár-lás.

Áhítattal figyeltem, ahogy a gőz lehül és besűrűsödik a kondenzálócsőben, és extázisban szorongattam egyik kezemmel a másikat, míg az első áttetsző csepp meg nem jelent, aztán hangos „plottyanással” a tartályba nem hullott.

Mire az összes víz elforrt, és a művelet befejeződött, kikapcsoltam az égőt, és az államat a tenyerembe támasztva, lenyűgözve figyeltem, amint a főzőpohárban a folyadék két tisztán elkülönülő réteget képez. A tiszta desztillált víz alul, fölötte halványsárga árnyalatú folyadék. Ez volt a levelekből származó olaj. A neve urushiol, többek között a lakkgyártásban használják.

A pulcsim zsebéből előhúztam egy csillogó aranytubust. Levettem a kupakját, kénytelen voltam mosolyogni, ahogy a vörös hegy elővillant. Ophélia rúzsát az öltözőasztala fiókjából csement el a gyöngysorral és a mentolos cukorral együtt. És Feely – ez a takonypóc – mégcsak észre se vette.

Ha már eszembe jutott a mentolos cukorka, a számba dobtam egyet, és zajosan szétrágtam, hogy érezzem az édes ízt.

A rúzs rudacskáját egész könnyen előbűvöltem, és újra meggyújtottam a spirituszéggőt. Csak kevés hő kellett hozzá, hogy a viaszos anyagból ragacos massa legyen. Ha Feely legalább tudná, hogy a rúzs halpikkelyből készül, talán kevésbé lelkesen mázolná vele örökké a száját. Egyszer el kell mondanom neki. Elvi-gyoro-dtam. Majd később.

Egy pipettával fölszippantottam néhány milliméternyit a víz színén úszó olajból, aztán óvatosan, cseppenként a rúzs masszához adtam, és egy spatulával alaposan megkevertem.

Túl híg, gondoltam. Levettem egy üveget, és a keverékhez adtam egy darabka méhviaszt, hogy az eredeti állagát visszanyerje.

Újra eljött a kesztyű ideje – és azé a vas töltényhüvelyé, amit Buckshaw igazán tisztos fegyvermúzeumából csentem. Ugye milyen furcsa, hogy a rúzs mérete pontosan megegyezik egy 45-ös töltényével? Igazán hasznos információ. Este, ha már biztonságban ágyba kerültem, végig kell gondolnom a mélyebb összefüggéseit. Most még túl sok a dolgom.

A töltényhüvelyből előhalászott és folyó víz alatt lehűtött vörös rúd pontosan illeszkedett eredeti aranzsínú tartályába. Visszatettem a kupakot. Feely későnkelő, még biztos a reggeli-vel pizsmog.

– Hol a rúzsom, te kis disznó? Mit műveltél vele?

– A fiózkodban van – mondtam. – Láttam, mikor elcsentem a gyöngyöt. – Eddigi rövid életemben a két nővérem közé ékelve tökélyre fejlesztettem a kétértelmű beszédet.

– Nincs a fiókomban. Megnéztem, és nincs ott.

– Szemüvegben kerested? – kérdeztem önelégült vigyorral.

Apa ugyan mindhármunkat ellátott szemüveggel, Feely nem viselte a sajátját, az enyémben meg gyakorlatilag ablaküveg volt.

Csak a laborban viseltem, hogy védjem a szememet, esetleg, ha valakiből együttérzést akartam kicsiholni.

Feely tenyerét az asztalra csapva fölpatant, és kiviharzott az ebédlőből. Én meg visszatértem a második tál müzlimhez, hogy a végére járjak.

Később ezt írtam a jegyzetfüzetembe:

1950. június 2., péntek, 9:42. Az alany megjelenése átlagos, kissé morcos. (Mikor nem az?) A hatás 12–72 órán belül következhet be.

Tudok várni.

Mullet asszony, aki alacsony volt, szürke és kerek, mint egy malomkő, és biztosra veszem, hogy A. A. Milne egyik versébe képzelte magát, éppen gennytálra emlékeztető túrós pitéinek egyikét készítette. Az apró, kényelmetlen konyhát betöltő hatalmas Aga tűzhellyel küzdött, mint mindig.

– De jó, hogy itt van, Flavia kisasszony! Segítene nekem a süttővel?

Apa került a hátam mögé, mielőtt kisüthettem volna a megfelelő választ.

– Flavia, egy szóra! – A hangja olyan súlyosan csengett, mint a mélytengeri bűvár csizmáján az ólomnehezék.

Ránéztem Mullet asszonyra, vajon hogy reagál. A legkisebb kellemetlenség elől is menekült, és egyszer, amikor apa felemelte a hangját, begöngyölte magát egy szőnyegbe, és elő sem bújt, míg a férjéért nem küldtek.

Úgy csukta be a süttő ajtaját, mintha Waterford kristályból lenne.

– El kell mennem – közölte. – Az ebéd a sütőben melegszik.

– Köszönjük, Mullet asszony – mondta apa. – Elboldogultunk. – Általában tényleg elboldogultunk.

Mullet asszony kinyitotta a konyhaajtót, aztán úgy visített fel, mint egy bekerített borz.

– Uramisten! Bocsánatát kérem de Luce ezredes, de uramisten!

Apával együtt előrenyomultunk, hogy lássuk, mi a baj.

Egy madár hevert a küszöbön, egy kis sárszalonka. Halott volt, merev szárnya úgy terült szét, mint egy őskori szárnyas gyíké, a szeme elég visszatetszően elhomályosult, hosszú, keskeny, fekete csőre, mint egy tű, egyenesen az égre mutatott. A reggeli szélben valami lengedezett rajta: egy papírfoszlány.

De mégsem, egy postai bélyeg.

Apa közelebb hajolt, aztán zihálva levegő után kapkodott. Torkára szorított keze úgy remegett, mint ősszel a rezgő nyárfa levele, az arca nedves hamu színét öltötte.

2.

Jéggé dermedtem. Egy percre azt hittem, apa most kap szív-rohamot, mint oly gyakran az ülő életmódot folytató apák. Az egyik percben még a füledbe gügyögnek, hogy huszonkilencszer rágj meg minden falatot, a következőben meg már róluk olvasol a *Daily Telegraph*ban:

Jabez Calderwood, a frintoni egyházközség tagja. 14-én, szombaton, otthonában váratlanul érte ... Ötvenkettedik évében. ... legidősebb fia, satöbbi, satöbbi, satöbbi. Gyászolják lányai, Anna, Diana és Trianna...

Jabez Calderwoodnak és a hozzá hasonlóknak megvolt az a rossz szokása, hogy mint a bohóc a dobozból, pattanjanak meg a mennyországba, maguk után hagyva néhány szerencsétlen leánygyermeket, hadd gondoskodjanak ezentúl magukról.

Nem elég, hogy egy szülőt már elvesztettem? Apa csak nem fordul ugyanehhez a rohadt trükkhöz!

Vagy mégis?

Nem. Éppen olyan zajosan vette a levegőt, mint egy igásló, és a küszöbön heverő dolog felé nyúlt. Két ujjá, mint egy hosszú és remegő csipesz, finoman kiszabadította a bélyeget a madár csőréből, aztán az átszúrt papírdarabot sietősen a mellényzsebébe csúsztatta. Remegő mutatóujjával az apró tetem felé bökött.

– Ettől szabaduljon meg, Mullet asszony! – mondta fojtott hangon. Mintha valaki más beszélt volna: egy idegen.

– Jaj, istenem, de Luce ezredes úr – fohászkodott Mullet asszony. – Jaj, ezredes úr, én nem, úgy értem... azt akarom mondani...

De apa már ott sem volt, a dolgozószobája felé bicegett, és pöfögött, mint egy mozdony.

Mullet asszony kezét szája elé emelve indult a személtlapátért, én a szobámba menekültem.

Buckshaw-ban a szobák hatalmasak, csupa félhomályos Zeppe-lin-hangár, az enyém a déli – vagy Tar – szárnyon meg még annál is nagyobb. A kora viktoriánus korból való tapéta (mustársárga alapon szórványos vérrögszínű csíkok) csak fokozta a hatást: a hideg, határtalan, huzatos pusztaságét. Még nyáron is megpróbáltatást jelentett a szoba egyik sarkából eljutni a távoli ablak mellett álló mosdóállványig, talán az Antarktiszt kutató Scottot is elbátortalanította volna. És ez csak egyik oka volt annak, hogy azonnal bebújtam a mennyezetes ágyamba, gyapjútakaróba burkolóztam, hogy ölbe tett kézzel várjam az esti harangszót, és közben elmerengjek az életemen.

Eszembe jutott, amikor kenőkéssel próbáltam levakarni a sárgaságban szenvedő tapétát. Vagy az, amikor Daffy kerekre tágult szemmel mesélte A. J. Cronin egyik könyvét, amiben egy szegény ördög abba betegedett, majd halt bele, hogy olyan szobában aludt, ahol a tapéta egyik színezőanyaga arzén volt. Rögtön reménykedni kezdtem, és vittem a tapétafoszlányokat a laboratóriumba.

Köszönöm, de nem állt a rendelkezésemre nehézkes Marsh-próba. Azt a módszert kedveltem, mellyel az arzént először trioxiddá alakítják, aztán nátrium-acetáttal hevítik, hogy kakodil-

oxid keletkezzen: ez nemcsak a létező legmérgezőbb anyag a földön, de ráadásul hihetetlenül bántó szaga van, a rothadó fokhagymára emlékeztet, csak százszor rosszabb. Felfedezője, Bunsen (akiről az égőt elnevezték), feljegyezte, hogy egyetlen szippantástól is bizseregni kezdenek a végtagok, és fekete lepedék képződik a nyelven. Mily nagyszerűek a te műveid, Uram!

Elképzelhetik, mekkora csalódás ért, mikor kiderült, hogy az anyagmintámban egy csöpp arzén sincs, egyszerű szerves vegyülettel színezték, nagy valószínűséggel a kecskefűzből (*Salix caprea*) vagy más hozzá hasonlóan ártalmatlan növényből kivont festékanyaggal.

Valamiért apához tértek vissza a gondolataim.

Mitől ijedhetett meg annyira ott, a konyhaajtóban? Tényleg félelmet láttam az arcán?

Igen, ehhez aligha férhet kétség. Más nem lehetett. Túl jól ismerem a haragját, a türelmetlenségét, a fáradtságát, a váratlan zord hangulatait, úgy vonultak át az arcán, mint a mi angol hegyeink fölött úszó felhők megannyi árnyéka.

Nem félt halott madaraktól, ennyit tudtam. Nem egy kövér karácsonyi pulykával bánt el, úgy forgatta bennük a villát, kést, mint egy keleti bérgyilkos. Nem valószínű az sem, hogy a madár tolla vagy halott szeme rémisztette volna meg.

A bélyeg sem lehetett. Apa jobban szerette a bélyegeket, mint a sarjait. Csak egyvalakit tartott többre ezeknél a papírfecniknél, és az Harriet volt. Ő pedig, ahogy már említettem, meghalt.

Mint az a sárszalonka.

Talán ezért reagált így apa?

– Ne, ne! Menj innen! – A harsány hang a nyitott ablakon át hatolt be, és kizökentett a gondolataimból.

Ledobtam a takarót, kiugrottam az ágyból, átrohantam a szobában, és lenéztem a konyhakertre.

Dogbert pillantottam meg. A kertfalhoz lapult, sötét, viharvert ujjait szétterpesztette a megkopott vörös téglákon.

– Ne gyere közelebb! Menj innen!

Dogger apa mindenese volt. Rajta kívül senki nem tartózkodott a kertben.

Azt pusmogták – akár el is árulhatom, Mullet asszony pusmogta –, hogy Dogger két évet húzott le egy japán hadifogolytáborban, ezután kibírt még tizenhárom hónap kínzást, éhezést, alutáplálást és kényszermunkát a Halálvasúton, valahol Burma és Thaiföld között, ahol többek között arra is rákényszerült, hogy patkányt egyen.

– Csak finoman, kedvesem! – mondta nekem Mullet asszony.

– Az idegeivel nincs minden rendben.

Néztem, ahogy topog az uborkák között, idő előtt megőszült haja égnek állt, üres tekintetű szemét a napba meresztette.

– Minden rendben, Dogger – kiáltottam neki. – Innen fentől fedezem magát.

Azt hittem, nem is hall, de aztán lassan a hangom irányába fordult az arca, mint egy napraforgó. Visszatartottam a lélegzetemet. Sosem lehet tudni, hogy ilyen állapotban, mit tesz az ember.

– Nyugalom, Dogger – folytattam. – Minden rendben. Elementek.

Ekkor hirtelen elernyed, mintha az előbb még élő elektromos vezeték tartott volna a kezében, de aztán kikapcsolták volna az áramot.

– Flavia kisasszony? – szólalt meg remegő hangon. – Maga az, Flavia kisasszony?

– Máris lemegyek – mondtam. – Egy szempillantás, és ott vagyok.

A hátsó lépcsőn rohantam le, különösebb gondolkodás nélkül előbb a konyhába. Mullet asszony már hazament, de az ablakban ott hűlt a túrós pite.

Nem, Doggernek valami italra van szüksége. Apa a dolgozószobájában tartotta elzárva a whiskyt, oda nem mehettem be.

Szerencsére a kamrában találtam egy kancsó hideg tejet. Magas pohárba töltöttem, és kiszaladtam vele a kertbe.

– Tessék, igya meg ezt! – nyújtottam felé a poharat.

Dogger a két kezébe fogta az italt, egy hosszú pillanatig nézte, mintha nem tudná, mihez kezdjen vele, aztán bizonytalanul a szájához emelte. Nagyokat kortyolt, és kiitta az utolsó csöppig. Aztán visszaadta az üres poharat.

Egy percre majdhogynem üdvözültnék látszott, mint egy Raffaello-angyal, aztán ez a kifejezés is eltűnt az arcáról.

– Fehér a bajusza – mondtam neki. Lehajoltam az uborkák közé, letéptem egy nagy, sötétzöld levelet, és letöröltem vele a felső ajkát.

Az üres szemekbe lassan visszatért az élet.

– Tej és uborka... – mondta. – Uborka és tej...

– Méreg! – kiáltottam, ugrabugrálni kezdtem, és úgy verdestem a karommal, mint egy csirke, hogy jelezzem neki, minden rendben.

– Halálos méreg! – És mindketten elneveltük magunkat.

Hunyorgott.

– Istenem! – mondta, és úgy nézett körül a kertben, mint aki mély álomból ébredt – hát nem gyönyörű ez a nap?

Apa nem jelent meg az ebédnél. Saját megnyugtatómra kicsit hallgatóztam az ajtajánál, peregetek az albumok lapjai, és néha megköszöri a torkát. Az idegeivel lehet baj, döntöttem el.

Az asztalnál Daphne ült, a feje ki se látszott Walpole-ból (Horace), mellette egy tányéron ázott, elfelejtett uborkás szend-

vics árválkodott. Ophélia vég nélkül sóhajtozott, keresztbe tette, visszavette, újra keresztbe tette a lábát, közben üres tekintettel meredt maga elé, csak arra tippelhettem, gondolatban Ned Croppernél időzik, aki ezermeister a Tizenhárom Gácsérban. Úgy belemerült a magasztos ábrádozásba, hogy észre sem vette, amint előrehajoltam, hogy közelebből megvizsgáljam az ajkát, mikor szórakozottan egy nádcukorabakáért nyúlt, és majszolni kezdte.

– Ó! – jegyeztem meg csak úgy magamban – a pattanások reggelre virulni fognak. Felém rúgott, de a lábam gyorsabban mozdult, mint a papucs.

A laboratóriumba visszatérve a következőt jegyeztem be:

1950. június 2. péntek, 13:07. még semmi látható reakció. „A türelem a zseni nélkülözhetetlen tulajdonsága.” (Disraeli)

Nem tudtam aludni. Általában ólmos álomba süppedek, mihelyt kialszik a fény, de ez a nap kivétel volt. A hátamon feküdtem, kezeimet a fejem alá kulcsoltam, végiggondoltam magamban a napot.

Apával kezdődött. Nem, nem egészen. Előbb a küszöbre tett halott madár, aztán apa. Félelmet véltem felfedezni az arcán, de az agyam egyik apró zugában valami még mindig tiltakozott a feltételezés ellen.

Az én szememben – mindannyiunk szemében –, apa nem ismert félelmet. Látott ezt-azt a háborúban: szavakba nem foglalható szörnyűségeket. Valahogyan túlélte Harriet eltűnését és valószínűsíthető halálát. Kitartott rendíthetetlenül, szilárdan, makacsul. Elképesztően brit módra. Már-már elviselhetetlen rezzenéstelenséggel. Most pedig...

És ott volt Dogger. Teljes „családnevé”, ahogy jobb napjain ragaszkodott hozzá, Arthur Wellesley Dogger. Először apa inasa lett, aztán ahogy a munka „összes nyúge” (ezek az ő szavai, nem az enyéme) rá nehezedett, „gyümölcsözőbbnek” tartotta, hogy előbb főkomornyik, majd sofőr legyen, aztán Buckshaw ezermestere, aztán megint sofőr. Az utóbbi hónapokban, finoman leereszkedett, mint a hulló őszi levél, a kertész posztjára, apa pedig jótékony célra a Szent Tankrédnak ajándékozta a hatalmas Hillman autónkat.

Szegény Dogger! Magamban ezt gondoltam, ha Daphne figyelmeztetett is, hogy sose mondjam: – Nemcsak azért mert leereszkedő, de ráadásul a jövővel sem számol – mondta.

De hogyan feledkezzen meg az ember a kertben állógáló Doggerről? Ahogyan csak toporog ez a nagydarab, tehetetlen ember, a haja és a szerszámai szanaszét, a talicskája égnek mered, az arckifejezése pedig mintha... mintha...

Susogó hangot hallottam. Arra fordítottam a fejem, és hallgatóztam.

Semmi. Egyszerű természeti jelenség, hogy nagyon éles a hallásom, apa egyszer azt mondta, olyan ez, mintha a falon súrlódó pókhálót patadobogásnak hallanám. Harriet is így volt ezzel, néha azt hiszem, csak furcsa maradvány vagyok, egy pár tetetlen fül Buckshaw csarnokaiban, mely mindig meghallja, amit nem kellene.

És megint! Újra hallottam. Visszaverődő hang, tompán és keményen szól, mint a suttogás az üres kekszes dobozban.

Kicsusszantam az ágyból, és lábujjhegyen az ablakhoz léptem. Ügyeltem rá, hogy ne mozdítsam a függönyt, kikukkantottam a konyhakertre, éppen akkor, amikor a hold előzékenyen kinézett egy felhő mögül, és megvilágította a színpadot, pont úgy, mint a *Szentivánéji álom* első osztályú előadásában.

Ezüst fény táncolt az uborkák és a rózsák között, de mást nem láttam.

Aztán hangot hallottam, mérges hangot, mint a zümmögő méhecskéé, aki nyáron hiába próbál berepülni a csukott ablakon.

A vállamra dobtam Harriet egyik japán selyemköntösét (kettőt sikerült megmentenem a nagytakarítás alatt), lábamat a papucsoknak használt gyöngyös indián mokasszinba dugtam, és a lépcső felé lopakodtam. A hang valahonnan a ház belsejéből szólt.

Buckshaw két grandiózusan tekergő lépcsősora tükröt tartott egymásnak, leszámítva a sakktáblamintás folyosót kettéosztó fekete vonalat, az emelettől a földszintig. Az én lépcsősorom a Tar- vagy keleti szárnyból indult, és a nagy, visszhangos, festett csarnokban ért véget. Mögötte, a nyugati szárny oldalán volt a fegyvermúzeum és apa dolgozószobája. A hang abból az irányból jött. Óvatosan közelítettem.

Az ajtóra tapasztottam a fülem.

– Egyébként, Jacko – szólalt meg egy durva hang – hogyan tudsz így élni? Arra várva, hogy bármikor felfedezhetnek?

Egy émelyítő pillanatig azt hittem, George Sanders leckézteti zárt ajtók mögött apát.

– Takarodj! – hallottam apa hangját, nyugodtan szólt, de azon a hangszínen, amiből én már tudtam, hogy dühös. A lelki szememmel láttam összeráncolt homlokát, ökölbe szorított kezét, és az íjként megfeszülő izmokat az állkapcsán.

– Na, ne csináld öregfiú! – mondta a hízelkedő hang. – Mindketten benne vagyunk, ez mindig így volt és így is marad. Ezt te épp úgy tudod, mint én.

– Twiningnek igaza volt – mondta apa. – Ritka visszataszító és gyűlöletes példánya vagy az emberi nemnek.

– Twiningnek? A vén Cuppának? Jacko, Cuppa harminc éve halott, ahogyan Jacob Marley is. De megmondta, hogy a szelleme majd visszajár. Talán észre is vetted.

– Mi öltük meg – mondta apa színtelen, tompa hangon.

Jól hallok? De hát hogyan?

Míg lehajoltam, hogy benézzek a kulcslyukon, elmulasztottam apa következő szavait. Az asztala mellett állt, szemben az ajtóval. Az idegen pedig nekem háttal. Kivételesen magasnak látszott, legalább százkilencven centinek. Vörös hajával, rozsdaszürke öltönyével a fegyvermúzeum egyik homályos sarkában álló kanadai darura emlékeztetett.

Újra az ajtó fatáblájához szorítottam a fülem.

– ... a szégyenre nincs korlátozó rendelet – mondta a hang.

– Mit számít neked az a néhány ezer, Jacko? Szép kis falat jutott neked Harriet halálával. Csak a biztosítás...

– Fogd be azt a mocskos szádat! – kiabált apa. – És takarodj, mielőtt...

Ekkor valaki megragadott hátulról, durva kéz tapadt a számra. A szívem majd kiugrott a mellkasomból.

Olyan szorosan tartott, hogy meg se kísérelhettem a küzdelmet.

– Menjen vissza az ágyába, Flavia kisasszony! – sziszegte a fülembe egy hang.

Dogger volt az.

– Ez itt nem tartozik magára – súgta. – Menjen aludni!

Lazított a szorításán, mire kiszabadítottam magam. Gyilkos pillantást vetettem rá.

A majdnem teljes sötétségben észrevettem, ahogy meglágyul a tekintete.

– Tűnés – mondta.

Eltűntem.

A szobámban fel-alá járkáltam még egy ideig, ez gyakran előfordul, ha kudarcot vallok valamiben.

Azon gondolkoztam, amit hallottam. Apa gyilkos lenne? Az lehetetlen! Biztosan van valami egyszerű magyarázat. Bár hallottam volna a beszélgetés többi részét... Ha Dogger nem avatkozik közbe... Mit képzelsz ez magáról?

Na, majd megmutatom neki, gondoltam.

– Mégpedig haladéktalanul! – mondtam ki hangosan.

Kicsúsztatam José Iturbit a zöld papír tasakjából, jól felhúztam a hordozható gramofont, és felraktam Chopin A-dúr polonézének második részét. Az ágyra dobtam magam, és énekeltem a zenével: – Da-da-da-da, da-da-da-da, da-da-da-da, da-da-da-da...

Mintha filmzenének komponálták volna: valaki be akar indítani egy öreg Bentley-t, az meg csak köpköd: nem az az álomba ringató zene...

Amikor legközelebb kinyitottam a szemem, osztrigaszínű hajnal nézett be az ablakon. A réz ébresztőóráam 3:44-et mutatott. Nyáron korán világosodik, még egy negyedóra, és felkel a nap.

Nyújtóztam, ásítottam, és kimásztam az ágyból. A felhúzott lemezjátszó a polonéz közepén lejárt, a tű dermedten simult a bárzdákra. Egy futó pillanatra eszembe jutott, megint felhúzó, és lengyel ébresztőt rendezek a háznak. Aztán eszembe jutott, mi történt néhány órával ezelőtt.

Az ablakhoz léptem, lenéztem a kertbe. A melegház üvegtábláit harmat felhőzte, a szögletes árnyék pedig Dogger talicskája lehetett, ami ott maradt az előző napi felfordulásban.

Hogy helyrehozzam, hogy jóvátegyek valamit, amiről nem is tudtam, micsoda, felöltöztem, és a hátsó lépcsőn csendben lementem a konyhába.

Az ablak mellett elhaladva észrevettem, hogy valaki vágott egy szeletet Mullet asszony pitéjéből. Milyen furcsa, gondoltam: az az egy biztos, hogy egyetlen de Luce sem lehetett.

Ha létezett olyasmi, amiben egyetérttünk, ami összekötött minket mint család, az a Mullet asszony túrós pitéje iránti kollektív gyűlölet volt. Valahányszor eltért a kedvenc rebarbaránktól vagy pöszméténytől, és a rettegett túrót vette elő, kollektív betegséget színleltünk, együtt kértünk kegyelmet, vagy féltő gondoskodással biztattuk, csomagolja össze és jókívánságaink kíséretében tálalja remek férjének, Alfnak.

Kilépve a hajnal ezüstös fényében varázslatos tisztássá változó kertet láttam, az árnyékokat elmélyítette a falakon túl közelítő nappal keskeny fénycsíkja. Csillogott a harmat, és az se lepett volna meg, ha valamelyik rózsabokor mögül egy egyszarvú lép elő, és az ölembe hajtja a fejét.

A talicska felé lépkedtem, mikor váratlanul elbotlottam, és előrezuhantam a kezemre és a térdemre.

– Francba! – mondtam –, de már néztem is körül, nem hallotta-e valaki. Nyirkos, fekete föld tapadt rám.

– Francba! – mondtam még egyszer, kicsit halkabban.

Megfordultam, hogy megnézzem, mibe botlottam bele, észre is vettem valami fehérséget az uborkák között. Egy ingatag pillanatra a lényem egyik része kétségbeesetten küzdött, hogy elhiggye, valami apró gereblye az, csak egy ravasz kis szerszám fehér, görbülő fogakkal.

Az eszem azonban nem hagyta magát, be kellett ismernem önmagam előtt, hogy amit látok, az egy kéz. A kéz a karhoz csatlakozott, a kar az uborkák között kígyózott.

Az ágyás túlsó végén pedig, mintha csak egy nagyon haramatos, és a sötét lombozattól még zöldebb uborka lenne, egy

arcot láttam. Egy arcot, amely pont úgy nézett ki, mint a Zöld Lovagé.

Az enyémnél erősebb akarattól hajtva azon kaptam magamat, hogy négykézlábra ereszkedem a jelenés mellett, részben tiszteletből, részben, hogy alaposabban szemügyre vehessem.

Mikor már szinte összeért az orrom a valami orrával, lassan kinyílt a szeme.

Túl döbönt voltam ahhoz, hogy akárcsak egy izmocskámat is mozdítsam.

Az uborkák közt heverő test beleremegett, ahogy levegő után kapott, aztán egyetlen szóba sűrítve, lassan és kicsit szomorúan ki is eresztette, egyenesen az arcomba:

– Vale – mondta.

Az orrlyukaim ösztönösen beszűkültek a furcsa szagot árasztó fuvallattól – a szag neve már-már a nyelvem hegyén volt. A kék szempár – a fűzfamintás porcelán madarainak ilyen kék a szeme – pontosan az enyémbé nézett, mintha a homályos, ködös múltból nézne át, és a mélyén valamilyen felismerés nyugodna.

Aztán kihunyt benne az élet.

Bár mondhatnám, hogy a szívem összeszorult a rémülettől, de nem. Bár mondhatnám, hogy ösztönösen el akartam szaladni, de nem lenne igaz. Helyette áhítatosan figyeltem, magamba ittam minden részletet: a megremegő ujjakat, a bőrön megjelenő, szinte észrevehetetlen bronzos-fémes árnyalatot, mintha a szemem láttára a halál lehelete rajzolódna rá.

Aztán csönd lett.

Bár mondhatnám, hogy félttem, de nem. Éppen ellenkezőleg. Ez volt messze a legérdekesebb dolog, ami eddigi életemben történt velem.